

Zdravlje u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

Zadovoljstvo roditelja učenika osnovnih i srednjih škola sadašnjim oblicima zdravstvenog odgoja u školi

(Parents satisfaction of Health Education in primary and secondary school)

Puharić Zrinka¹, Pavleković Gordana², Miklić Tomislav³

1-Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije

2-Škola narodnog zdravlja „Andrija Stampar“, Zagreb

3-Privatna pedijatrijska ordinacija Bjelovar

Ključne riječi: zdravstveni odgoj, roditelji, osnovna škola, srednja škola

Key words: Health education, parents, primary school, secondary school

UVOD

U Republici Hrvatskoj sva djeca do 15-te godine su obveznici škole. Stoga je školski sistem jedino mjesto na kojem su nam učenici dostupni i koji se može na adekvatan način i sa velikom uspješnošću koristiti za provođenje zdravstvenog odgoja. Obavezni školski program u svom sadržaju ima i elemente zdravstveno-odgojnih sadržaja. U Hrvatskoj je zdravstveni odgoj integriran u obavezne i izborne predmete osnovnih i srednjih škola, posebno u predmetima Priroda i društvo, Biologija, Tjelesna i zdravstvena kultura, Psihologija, Sociologija i Etika koji provode nastavnici navedenih predmeta. Učenici nižih razreda osnovne škole imaju putem svojih redovnih i izbornih predmeta dovoljno zdravstveno odgojnog edukativnog sadržaja. Već u trećem razredu osnovne škole, počinju se spominjati i obrađivati bolesti ovisnosti u sklopu predmeta priroda i društvo. Satovi razrednika također obrađuju zanimljive sadržaje, no njihov uspjeh i zadovoljstvo predavanjem ovisi i o razredniku, njegovim stavovima i raspoloživom vremenu. Zdravstveno odgojne teme prisutne u sadržajima navedenih predmeta. No iz nevezanog razgovora s učenicima, doznajem da nastavnici pojedine teme zaobilaze ili predaju u skraćenoj, nezanimljivoj formi. (kao npr. pubertet, spolnost i kontracepciju), te učenici navode da im je neugodno s nastavnicima pričati o tako osjetljivim temama. Stoga je pitanje koliko se stvarno realizira ono što je navedeno. Uvidom u plan i program opće gimnazije, vidimo dovoljno zdravstveno odgojnih sadržaja u redovnom i izbornom nastavnom programu. Ovo je jedina škola u kojoj bi učenici trebali biti zadovoljni brojem sati i odgovarajućim temama. U srednjoj ekonomskoj školi u prva dva razreda postoji predmet Biologija, a nakon njega tek u četvrtom razredu predmet Sociologija. Sve je prepušteno razredniku i nositelju izbornih predmeta. Uvidom u plan i program srednje tehničke i obrtničke škole, očit je ne samo manjak već i potpun nedostatak predmeta zdravstveno odgojnog sadržaja. Uglavnom je sve prepušteno razredniku i izbornim predmetima, no kako znamo da posebno u obrtničku školu polaze učenici lošijih ocjena i motivacije, te četo markiraju sa nastave, ti učenici su nam osobito rizična populacija za sve ovisnička ponašanja i rani ulazak u seksualni život. Danas, međutim, postoje zahtjevi da se u škole uvede poseban predmet Zdravstveni odgoj, jedinstven u svim školama.

CILJ

Ispitati zadovoljstvo roditelja sadašnjom kvalitetom i kvantitetom zdravstveno-odgojnih sadržaja prisutnih u školskim programima.

ISPITANICI I METODE RADA

U anonimnom anketiranju učestvovalo 183 roditelja učenika osnovnih (urbanih i ruralnih) te srednjih škola. Ispitanici žive na području Bjelovarsko-bilogorske, Požeško-slavonske, Splitsko-dalmatinske i Zagrebačke županije, te na području grada Zagreba. Ukupan broj ispitanika - **roditelja učenika** bio je 183. Upitnik su najčešće ispunile majke (74,7%), zatim očevi (23,3%), a 10 upitnika ispunili su drugi članovi obitelji (baka, djed, brat, sestra). Većina roditelja ima srednju stručnu spremu (56,3%), višu i visoku (30%), a osnovnu (13,7%) ispitanika.

REZULTATI

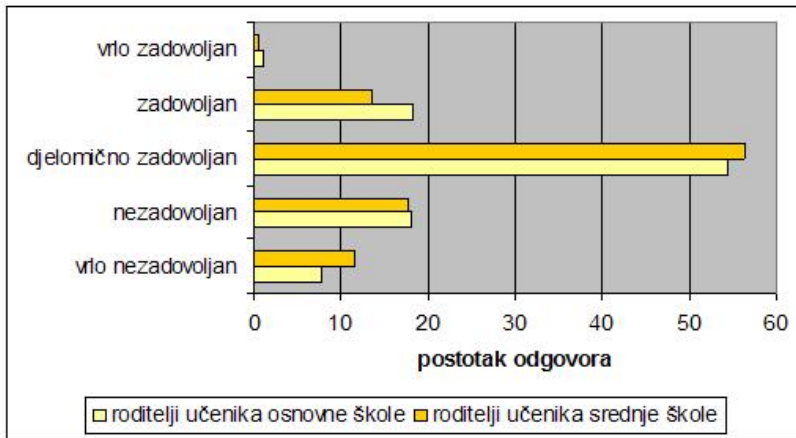
Pitanje «Koliko ste osobno zadovoljni sadašnjim zdravstvenim odgojem u školi?», postavljeno je roditeljima učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

Skupni odgovor svih roditelja je

		Ukupno
		Roditelji
Zadovoljstvo	Nezadovoljni	Broj ispitanika 108
		Postotak 59,0%
	Zadovoljni	Broj ispitanika 75
		Postotak 41,0%
Ukupno	Broj ispitanika 183	
	Postotak 100,0%	

Ispitanike smo grupirali u dvije skupine: nezadovoljni i zadovoljni. Iz tablice je vidljivo da je 59,0% roditelja nezadovoljno a 41,0% zadovoljno sadašnjim stanjem zdravstvenog odgoja u školama.

Zatim smo htjeli vidjeti razliku u odgovorima roditelja učenika osnovnih i srednjih škola

Roditelji učenika u srednjoj školi nezadovoljniji su sadašnjim stanjem zdravstvenog odgoja u školi od roditelja učenika u osnovnoj školi. 19 ispitanika ili 11,7% je vrlo nezadovoljno i 29 ili 17,8% je nezadovoljno, tj. u kategoriji «nezadovoljnih» je 48 ispitanik ili 29,5%. Među roditeljima učenika u osnovnoj školi vrlo nezadovoljnih je 26 ili 7,9% i nezadovoljnih 60 ili 18,1%, tj. u kategoriji «nezadovoljnih» je 86 ispitanika ili 26%. Ovi roditelji su nešto više od roditelja srednjoškolaca zadovoljni ili vrlo zadovoljni sadašnjim stanjem (19,6% ispitanika roditelja djece u osnovnoj školi prema 14% roditelja srednjoškolaca)

Ispitane su, također, razlike u zadovoljstvu **roditelja** s obzirom na to imaju li dijete koje pohađa osnovnu ili srednju školu, te je li u srednjoj strukovnoj školi ili gimnaziji.

		Skupina			Ukupno	
		Roditelji učenika osnovnoj školi	Roditelji učenika u gimnaziji	Roditelji učenika u strukovnoj školi		
Zadovoljstvo	Nezadovoljni	Broj ispitanika	60	29	19	108
		Postotak	53,6%	60,4%	82,6%	59,0%
	Zadovoljni	Broj ispitanika	52	19	4	75
		Postotak	46,4%	39,6%	17,4%	41,0%
Ukupno		Broj ispitanika	112	48	23	183
		Postotak	100,0%	100,0%	100,05	100,0%

$\chi^2=6,705$; $df=2$; $p=0,035$ ($P<0,05$)

Nezadovoljnih sadašnjim zdravstvenim odgojem u školi najviše je među roditeljima koji imaju djecu-učenike u srednjim strukovnim školama (83%) te je utvrđena statistički značajna razlika između ispitivanih skupina ($p<0,05$).

ZAKLJUČAK

Iz istraživanja je vidljivo da su roditelji učenika koji pohađaju srednju strukovnu školu najnezadovoljniji prisutnim i ponuđenim zdravstveno-odgojnim sadržajima, što je i očekivano uvidom u nastavni plan i program tih škola. Isto tako općenito gledajući roditelji učenika srednjih škola nezadovoljniji su od roditelja učenika osnovnih škola, da li zbog toga što su bolje upoznati s školskim planom i programom ili što imaju veća očekivanja od programa i nastavnika. Ostaje nada da će suradnjom Ministarstva prosvjete i Ministarstva zdravstva u skorju budućnosti nastati neki pozitivni pomaci, prvenstveno u kvaliteti i izvedbi zdravstveno odgojnih sadržaja u školama.

KONTAKT OSOBA:

mr.sc.Zrinka Puharić, spec.školske medicine
Služba za školsku medicinu Bjelovar
ZZJZ Bjelovar, Matice hrvatske 15, 43000 Bjelovar
medicina.skolska@zzjz-bj.t-com.hr
Tel: 043/247-241